

ORSZÁGOS RENDŐRFŐKAPITÁNY

1139 Budapest, Teve u. 4-6.
1903 Budapest, Pf.: 314/15.
Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733
BM: 33-104, 33-140 BM Fax: 33-133
E-mail: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 29000-105/266/2009. P.

Tárgy: alapvető jogot sértő
rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. tv. (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva, budapesti lakos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel a Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 152/2009. (VI. 03.) számú állásfoglalása megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak

h e l y t a d o k.

A határozat ellen a Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdésére, valamint a 109. § (3) bekezdésére – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) bekezdése alapján

A keresetlevelet jelen határozat közlésétől számított harminc napon belül a Fővárosi Bírósághoz is be lehet nyújtani a Ket. 109. § (1) bekezdése, valamint a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése alapján.

A határozatot kapják:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Budapesti Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos 2009. március 23-án panasszal élt a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) előtt a vele szemben 2009. március 15-én a Budapest V. ker. Kossuth téren intézkedő két rendőrrel szemben. Panaszában előadta, hogy a téren hangos szóval fejezte ki véleményét („a miniszterelnök távozását követeltem”). Ekkor két rendőr lépett hozzá és minden előzetes felszólítás, vagy magyarázat nélkül „ráncigálták”, karját két oldalról megfogták, majd a tömegből kivezették.

Ezek után előállították a Gyorskocsi utcai objektumba, majd egy „börtönorvos” megfenyegette, hogy „két rendőrrel levetkőzteti”. A Panaszos sérelmezte továbbá, hogy ez meg is történt, egy „büdös, ürülékszagú cellában” ültették órákon át, nem értesíthette hozzátartozóit, ügyvédjét, illetőleg nem kapott enni. A vele szemben indult szabálysértési eljárás során a Panaszost a 01805/2161-2/2009. sz. határozatban 50 000 (ötvenezer) forint pénzbírsággal sújtották.

II.

A Panasztestület a történetek rekonstruálása során a Panaszos elmondására támaszkodott, és állásfoglalásában megállapította, hogy „a Panaszossal szemben foganatosított eljárás szinte minden pontja kifogásolható volt”. A Panasztestület szerint a Panaszos véleménynyilvánítási jogának, személyes szabadságának, tisztességes eljáráshoz való jogának és emberi méltóságának „egyenként és összességében is” súlyos sérelme következett be.

A Panasztestület megállapította, hogy a hivatkozott időpontban és helyen tartott rendezvény nem tartozik a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény hatálya alá, ezért „fogalmilag kizárt, hogy a Panaszos elkövethette volna a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény (...) 152/A. §-ában¹ meghatározott szabálysértést, az egyesülési, a gyülekezési szabadság, valamint a választási gyűlésen való részvétel jogának megsértését”. A Panasztestület érvelése jogelméleti szempontból helytálló ugyan, de tény, hogy a hivatkozott tényállás alkalmazásának nincs még kialakult gyakorlata, illetőleg, a gyülekezési jogról szóló törvény nem rendelkezik egyértelműen a tekintetben, hogy állami, vagy önkormányzati rendezvények a hatálya alá tartoznak, avagy sem.

A 01110/507486/2009.id. sz. rendőri jelentés tanúsága szerint a Panaszos előállításának oka a szabálysértés felszólítás ellenére történő tovább folytatása (a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény [Rtv.] 33. § (2) f/ pontja² alapján). A jelentésben az áll, hogy „09 óra 35 perckor nevezett személyt felszólítottuk, hogy hagyja abba

¹ 152/A. § (1) Aki mást egyesülési vagy gyülekezési jogának gyakorlásában, valamint a választási gyűlésen való részvételében jogtalanul akadályoz, százezer forintig terjedő pénzbírsággal sújtható.

² 33. § (2) A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, ...

f) aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani.

cselekményét, de ő továbbra is kiabált. Megkértem, hogy az intézkedés lefolytatásához, a tömegből menjünk ki, de nevezett hol elindult, hol megállt. Ekkor én megfogtam a bal karját, a velem lévő Szántó Csaba r. zls. Pedig a jobb karját, maj[d] a tömegből kivezettük...”. A valóság ezzel szemben az, hogy ilyen felszólítás *nem* hangzott el, ilyen módon a Panaszos előállítása még akkor is jogszerűtlen lett volna, ha a fent nevezett, szabálysértési törvény szerinti tényállást a cselekményével megvalósítja.

Mivel a Panaszos előállítása a fentiek alapján eleve jogszerűtlen volt, a Független Rendészeti Panasztestület abból indult ki, hogy az ennek során alkalmazott bilincselésnek sem álltak fent a törvényes feltételei. Ugyanígy jogellenes körülmények között történt a Panaszos fogdán történő befogadása, a ruházat levételére történő utasítás, majd a Panaszos testének szemrevételezéssel történő megvizsgálása. A Panasztestület szerint ez utóbbi intézkedés egyértelműen indokolatlan volt. A Panasztestület maga is elismeri, hogy „az előállított személyek helyzetére – jogaira, kötelezettségeire – nem vonatkozik részletes szabályozás”, valamint a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet, illetve a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995. (XII. 13.) BM rendelet sem fogalmaz egyértelműen az előállítottakra vonatkozóan. A Panasztestület a probléma megoldása érdekében „jelezni fogja aggályait az Igazságügyi és Rendészeti Miniszternek”.

A Panasztestület szerint a Panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának súlyos sérelme valósult meg azzal, hogy hozzátartozói és ügyvédje értesítésére nem volt módja. Személyes szabadságának indokolatlanul hosszú és felesleges korlátozása valósult meg azzal, hogy noha kihallgatása 13:15 órakor befejeződött, szabadon bocsátására csak 15:45 órakor került sor. Egyedül az élelem igénylésével kapcsolatban nem volt egyértelműen megállapítható, hogy mulasztás történt. A Panasztestület abból indult ki, hogy a Gyorskocsi utcai fogda aznap 150 konzervnyi étellel rendelkezett és abból más fogvatartottaknak is adtak, ha a Panaszos ezt igényli, bizonyosan neki is jut étel. Emellett a Panaszos a szabálysértési előadó saját élelmét elkérte – és meg is kapta –, valamint az előadó ásványvízzel is megkínálta. Ezzel kapcsolatosan tehát nem volt megállapítható alapjogsértés.

III.

„Budapest Rendőrfőkapitánya a médiában megjelent információk alapján azonnali hatállyal belső vizsgálatot rendelt el annak tisztázása érdekében, hogy a 2009. március 15-én a Kossuth térről előállított két férfi rendőrségi fogdába történő befogadásának körülményei megfeleltek-e a jogszabályi előírásoknak.”³

A panaszolt intézkedéseknek abban az esetben lett volna helye – nem csak hatóság, hanem az előállított személy érdekében is (elsősorban azért, hogy önmagában, vagy a vele egy helyiségben elhelyezett személyekben ne tudjon kárt tenni) –, ha a Panaszost őrizetbe vették volna. Jelen esetben azonban előállított személyről van szó: „a vizsgálat során megállapítást nyert, hogy a befogadásra vonatkozó jogszabályt tévesen alkalmazták a rendőrök, valamint az előállítottak étkeztetésére vonatkozó szabályokat megszegték.”

A belső vizsgálat során megállapított hibás intézkedések miatt fegyelmi felelősségre vonásokra került sor, a befogadás szakszerűségéért felelős osztályvezető, a befogadást végrehajtó fogdaőr és a szabálysértési eljárást lefolytató két előadóval szemben.

³ A BRFK Közleménye, http://www.police.hu/friss/BRF-20090318_90.html

Kiemelendő, hogy a Panaszos által a kihallgatáson elmondottak (01805/2161-1/2009. szabs. jegyzőkönyv), valamint a már hivatkozott 01110/507486/2009.id. sz. jelentés között érdemben ellentmondások lehettek fel (történt-e felszólítás a szabálysértés abbahagyására, közölték-e az előállítás okát, hogyan történt a tömegből való kikísérés). Ezeket az ellentmondásokat a Panasztestület rendre a Panaszos javára oldotta fel, elsősorban az ésszerűség és életszerűség követelményeinek megfelelően. A szabálysértés abbahagyására vonatkozó felszólítás, az előállítás okával kapcsolatos felvilágosítás, valamint a tömegből való kikísérés körülményeinek a Panasztestület általi tisztázása elsősorban a Rendőrség által megküldött felvételek alapján történt. Az eset egyedi körülményeinek ismerete, valamint a rendelkezésre álló bizonyítási eszközök álláspontom szerint is a Panasztestület által megállapított tényállást támasztják alá.

Fentiek alapján – elfogadva a Panasztestületnek a súlyos alapjogsérelemre vonatkozó megállapításait – a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 330. § (2) és 326. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdése, 109. § (1) - (3) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 33. § (2) bekezdése, a 92. § (1) bekezdése, a 93/A. § (7) és (9) bekezdései;
- a szabálysértésekről szóló 1999. évi LXIX. törvény 152/A. §-a;
- a gyülekezési jogról szóló 1989. évi III. törvény;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 62/2007. (XII. 23.) IRM rendelet;
- a rendőrségi fogdák rendjéről szóló 19/1995 (XII. 13.) BM rendelet.

Budapest, 2009. július ,, ,,,

Dr. Bencze József r. altábornagy